

Is het Kloosterhuis toekomstbestendig?

Dat is de vraag die ons sinds vorig jaar, in het licht van ons 25 jarig bestaan bezig houdt en die ons voorlopig ook nog niet los zal laten. We hebben in 25 jaar een bestendige organisatie opgebouwd. Aan alle drie doelstellingen hebben we inhoud weten te geven. Het gebouw wordt goed onderhouden, we hebben heel wat mensen tijdelijk onderdak kunnen bieden en de kapel wordt goed gebruikt voor diverse culturele en maatschappelijke activiteiten. Met de vaste bewoners, 12 volwassenen, hebben we een modus gevonden om aan de realisatie van die doelstellingen te werken. Behalve drie bewoners die in de afgelopen 25 jaar vertrokken zijn, wonen we allen vanaf het begin van de stichting of de uitbreiding in 2006 nog hier, en dat wil denk ik iets zeggen over het klimaat en het onderling vertrouwen dat we samen hebben opgebouwd. Dat betekent ook dat er geen doorstroming is in de appartementen voor vaste bewoners. Voor de continuïteit ervaren we dat als prima. We weten wat we aan elkaar hebben, kennen de kwaliteiten en talenten van elkaar en gebruiken die. Waar nodig zijn vaste taken verdeeld, en onze ervaring heeft geleerd dat we in voorkomende problemen van diverse aard samen tot bevredigende oplossingen weten te komen. Is er, dat geconstateerd hebbend dan reden om je druk te maken over de toekomst? Wij denken dat dat nodig is, en wel op in ieder geval een vijftal aspecten die te maken hebben met onze doelstellingen. Ik wil u daar graag deelgenoot van maken:

1 leeftijdsopbouw

2 duurzaamheid en staat van onderhoud van het gebouw in relatie tot de financiën

3 onze rechtsvorm

4 maatschappelijke functie

5 culturele functie

1 Als we eerst de spotlight op punt 1 zetten dan zien we een groep enthousiaste bewoners die Het Kloosterhuis gemaakt hebben tot wat het nu is. 12 Vrouwen en mannen in de leeftijd van begin 40 tot 73, waarvan meer dan de helft 60 plus is. Op zich niets mis mee, zeker als mensen nog vitaal zijn. Maar denkend vanuit onze filosofie: wat we zelf aan onderhoud kunnen, doen we zelf, en als we het niet kunnen besteden we het uit: is dit wel een punt dat vragen oproept. Ik noem er enkele. Worden we een woongroep voor ouderen en willen we dat? Streven we verjonging na en zo ja hoe willen we dat realiseren als er geen mutaties in het vaste bewonersbestand komen en er geen appartementen beschikbaar komen voor nieuwe belangstellenden? Blijven we verhuren aan Dichterbij of willen we de appartementen in de boerderij voor ons zelf gaan gebruiken zodat er wel mogelijkheden voor doorstroming komen, maar een deel van onze doelstelling los moeten laten? Dat vraagt wellicht om een uitleg wat met een deel van de doelstelling bedoeld wordt. Vijftien jaar geleden bedachten we dat we ook een bijdrage wilden leveren aan de z.g. inclusieve samenleving, een samenleving waar mensen vanuit verschillende achtergronden met elkaar kunnen leven en van elkaar kunnen leren. Die gedachte leidde tot het verhuren van woonruimtes aan de zorgorganisatie Dichterbij. Sinds die tijd wonen er vier mensen met een lichte verstandelijke beperking in wat wij de boerderij noemen. Na dit uitstapje weer terug naar de vragen die we ons stellen.

Hoe zal het zijn als er een persoon van een echtpaar overlijdt. Wil de overblijvende persoon dan in het grote appartement blijven wonen of zou die liever verhuizen naar een kleinere eenheid en zo ja hoe dat te realiseren.

Vragen die ons bezig houden, waar voor de oplossing creativiteit en vindingrijkheid nodig is.

2 Dan maak ik nu de overstap naar het tweede punt: duurzaamheid en onderhoud van het gebouw. Het gebouw dat we bewonen dateert van 1874. In die tijd werd er degelijk gebouwd. De maatstaven waar aan voldaan moest worden verschillen nogal van de maatstaven waar nieuw te bouwen woningen en gebouwen nu aan moeten voldoen. Daar zit een behoorlijke kloof tussen die wij op diverse fronten ervaren. Kijken we naar het aspect duurzaamheid, een begrip dat nu een hot item is, dan moeten we constateren dat op dat terrein nog heel wat te winnen is. In de voorgesprekken van

de verschillende bewonersgroepjes over de toekomst was dit een punt dat bij alle vier de groepjes hoog scoorde. We hebben van daaruit de stap gezet te onderzoeken op elke wijze we het complex kunnen gaan verduurzamen. Wetend dat dit een rijksmonument is zijn we te rade gegaan bij de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed en dan specifiek het restauratiefonds. Wat heeft die organisatie ons te bieden? Niet meer dan een verwijzing naar adviesbureaus waar zij goede ervaringen mee hebben. Zo kwamen wij uit bij het bureau: "De groene grachten" in Amsterdam, een bureau waar Wubbo Ockels aan verbonden is geweest. We hebben als eerste door hen een scan van het gebouw laten maken en op grond van dat document hebben we kort geleden de beslissing genomen een vervolgtraject te zullen ingaan. Dat daar een prijskaartje aan vast zit hoeft u waarschijnlijk niet te vertellen en dan heb ik het nog niet over de kosten van de voorzieningen die we zouden willen gaan aanbrengen.

Dat brengt me op het onderhoud van het gebouw en de kosten daarvan. Het is geen geheim dat dit gebouw behoorlijk onderhouds- en kostenintensief is. Tot op heden laten we het pand elke drie jaar inspecteren door Monumentenwacht, een instantie die verstand van zaken heeft en een paar dagen uittrekt voor die schouw. Vervolgens krijgen we een rapport en dan weten we weer wat ons de komende jaren te doen staat. Het is de opmaat voor de actualisatie van ons meerjarenonderhoudsplan. En dat hebben we weer nodig voor onze jaarlijkse- en voor onze meerjarenbegroting. We zijn best trots op hoe het gebouw er uitziet. In onze ogen wordt het goed onderhouden. We doen wat we ons kunnen veroorloven. Veelal doen we het zelf, maar als het echt vakmanschap vraagt laten we het graag over aan één persoon of bedrijf die dat heeft. En het is de vraag hoe dat zich in de komende jaren zal ontwikkelen. Gaan we meer uitbesteden en kunnen we ons dat veroorloven en zo nee wat betekent dat voor het gebouw en de bewoners?

3 Juridische rechtsvorm.

We zijn een stichting en staan als zodanig geregistreerd bij de Kamer van Koophandel. We hebben een formeel stichtingsbestuur dat bestaat uit drie personen van de vaste bewoners en 2 externen, een architect en een financieel deskundige. Als vaste bewonersgroep vergaderen we maandelijks en in die vergaderingen nemen we waar nodig besluiten over kleine en soms over grote zaken. Het bestuur komt slechts enkele keren per jaar bij elkaar en kijkt mee over de schouders van de vaste bewoners. Het is die wijze van werken die ons op het idee bracht om het op een andere manier te gaan organiseren, namelijk een manier die in de praktijk al jaren uitgeoefend wordt. In ons idee zou de vaste bewonersgroep het bestuur moeten vormen en zouden we van de deskundigheden van de beide externe bestuursleden gebruik willen blijven maken, maar dan in een adviseursrol en wellicht aangevuld met een adviseur op een ander aspect, b.v. maatschappelijke opvang. Dat vraagt een aanpassing van onze statuten. We zijn daarover met elkaar in gesprek gegaan en hebben ons door een gespecialiseerde notaris laten informeren over de mogelijkheden en de eventuele gevolgen van zulk een verandering. Ons voornemen is om dit in 2018 te realiseren.

4 Maatschappelijke functie

Vanaf het allereerste begin van ons bestaan, toen we nog onderdeel van de stichting Beth Hachajiem waren hebben we gasten in huis gehad. Mensen die om wat voor reden dan ook tijdelijk woonruimte nodig hebben. Dat doen we nog steeds. Hier hebben inmiddels honderden personen gebruik van gemaakt. Over het algemeen zijn de ervaringen daar zeer positief mee. Aan enkele gasten bewaren we negatieve herinneringen. We hebben ons beleid in de afgelopen jaren regelmatig bijgesteld. We hebben nu twee eenheden voor meerdere personen. Ook hebben we de contacten met een maatschappelijk werk organisatie aangehaald. We hebben elkaar soms hard nodig. Bij de brainstorm over de toekomst was het eigenlijk voor niemand een vraag of we hier mee door zouden gaan. Het is voor een ieder een specifiek kenmerk van ons huis, het maakt het wonen bijzonder.

5 Culturele functie

Aanvankelijk hadden we alleen de grote kapel ter beschikking om activiteiten in de culturele sfeer te organiseren. Enkele jaren geleden besloten we om de banken uit de kleine kapel te verwijderen,

waarmee we een voorziening gecreëerd hebben voor diverse andere activiteiten, en deze ruimte leent zich ook uitstekend voor het gebruik als foyer of ontmoetingsruimte na concerten. Ook de voormalige refter heeft een culturele functie gekregen. Deze ruimte wordt gehuurd door een kunstenaar die daar zelf schildert en ook les geeft aan leerlingen. We zijn blij dat er inmiddels heel wat mensen de weg naar onze kapel en het atelier gevonden hebben, u moet dan denken aan Taizé vieringen, meditatief dansen, concerten, tentoonstellingen, diverse workshops, etc. De stichtingskamer was lange tijd een inspirerende omgeving voor een dichtersgroep, nu wordt die ook gebruikt voor vergaderingen van diverse geleidingen. Uitgangspunt bij het beoordelen van vragen over het gebruik van de ruimtes is of het gebruik past in de doelstellingen. We willen deze functie graag handhaven en waar mogelijk uitbouwen.

Ik ben begonnen met de vraag: Is het Kloosterhuis toekomstbestendig. De aandachtige luisteraar zal opgemerkt hebben dat ik die vraag nog niet beantwoord heb, wel intenties en richtingen aangegeven waar we mee aan de slag zijn of gaan. Wij willen wel en we geloven in een continueren van dit prachtige project. De wijze waarop: dat is de uitdaging voor de volgende 25 jaar en ik hoop van harte dat u daar zo dadelijk met ons in mee wilt denken.